

University of Groningen

Herstelgericht werken bij mensen met autisme

Bovendeerd, Bram

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2021

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Bovendeerd, B. (2021). *Herstelgericht werken bij mensen met autisme*. Paper gepresenteerd op F-ACT congres 2021 F-ACT in beweging.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Herstelgericht werken bij mensen met een autisme spectrum stoornis

Bram Bovendeerd, Derek
Strijbos & Josephine Lenssen
Juni 2021

Benvinutu Velkomin Dobre Doshal
Bienvenidos Bem-vindo
Yin Dee Croeso
welcome
Yaw Mabuhay Bienvenue
Foon Ying Merhaba
NAMASTE ALOHA MAI Welkom

Bram
Bovendeerd

Een kleine introductie..

Klinisch psycholoog / psychotherapeut

*bij het Specialistisch Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen (SCOS)
van Dimence*

Lecturer / Hoofddocent

*Rijksuniversiteit Groningen, PPO; universele factoren van
psychotherapy*

Oplossingsgerichte therapie, PPO; orthopedagoog generalist

Researcher / PhD- candidate

PCOMS / optimaliseren werkrelatie

*International Network Supporting Psychotherapy Innovation and
Research into Effectiveness (INSPIRE)*

Het project

- Er zijn veel erkende herstelgerichte interventies voor de complexe of langdurige GGz.
  - Systematisch Rehabilitatiegericht Handelen (SRH)
  - Individuele Rehabilitatiebenadering (IRB)
  - Illness Management and Recovery (IMR)
  - (Flexible) Assertive Community Treatment ((F)ACT)
  - Wellness Recovery Action Plan (WRAP)
- Hoe zit het dan met mensen die kampen met een ernstige vorm van autisme? Of mensen die naast hun autisme ook nog andere psychische en of lichamelijke aandoeningen hebben?
- Werken al deze methoden dan ook, of zijn er toch nog specifieke aandachtspunten en valkuilen?

STRUCTUUR

FLEXIBILITEIT

Team

Eveline van der Krift

Suzanne Zandvliet

Erik Kuiper

Hendrikje Bloemert

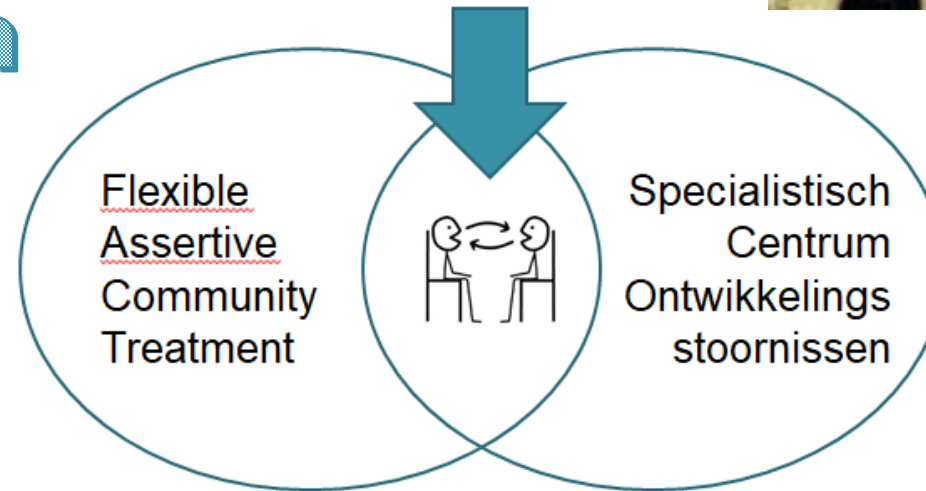
Derek Strijbos

Bram Bovendeerd

Josephine Lenssen

Flexible
Assertive
Community
Treatment

Specialistisch
Centrum
Ontwikkelings
stoornissen

Fact Kampen
Fact Raalte
Fact Almelo
Fact Zwolle Zuid
Fact Zwolle Noord

Menukaart

- **Achtergrond**
  - Visie op gezondheid
- **Focus van behandeling**
  - Persoonlijk welbevinden
  - Relationeel welbevinden
  - Sociaal maatschappelijk welbevinden
- **Wat moet je kunnen / geleerd worden?**
- **Take aways**

Herstelgerichte zorg bij mensen met ASS

De achtergrond

Wat u hier hoort is:

Niet alleen en enkel geldig voor mensen met ASS

Niet per se geldig voor alle mensen met ASS

Achtergrond

Visie op gezondheid

'Gezondheid is niet de afwezigheid van ziekte maar het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven'

Machteld Huber

Achtergrond:

Wanneer komen mensen (met ASS) in behandeling...

...als ze door hun *klachten* vastlopen in hun *functioneren*.

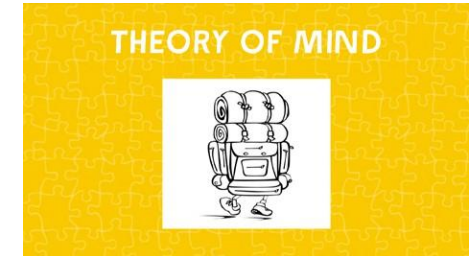
Klachten bij ASS

- Moeite met ToM
- Moeite met (hogere) executieve functies
- Gebrek aan centrale coherentie
- Intense wereld theorie

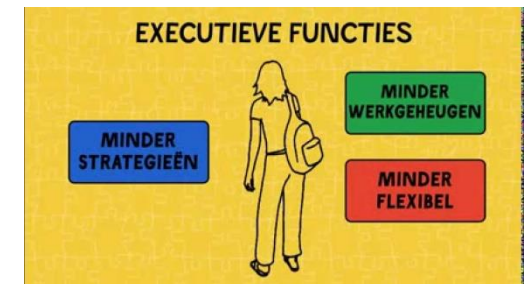
Functioneren / welbevinden

- Persoonlijk, Relationeel & Sociaal maatschappelijk

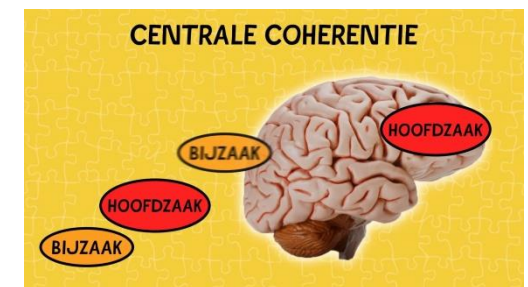
ZELF-REGULATIE & BETEKENISGEVING

<https://youtu.be/tkLRR2waiRw>

<https://youtu.be/DR6vKwQgWNo>

<https://youtu.be/yhRRHL2FNOw>

Focus van Behandeling

Functioneren / welbevinden: Hoe word je tevreden?*

Persoonlijk

- Voldoende rust aan het hoofd

Autonomie

Relationeel

- Het hebben van enkele betekenisvolle relaties

Verbondenheid

Sociaal maatschappelijk

- Je onderdeel voelen van en een bijdrage leveren aan de maatschappelijke context waarin je verkeert
- Je talenten ontplooiën en benutten

*Walburg, J.A. (2015) Positieve Gezondheid

Focus van Behandeling

Functioneren / welbevinden: Hoe word je tevreden?

Wat moet je kunnen / inhoud van behandeling

1. Zelfsturing

- Voelen - Denken – Doen op één lijn

2. Coöperatie

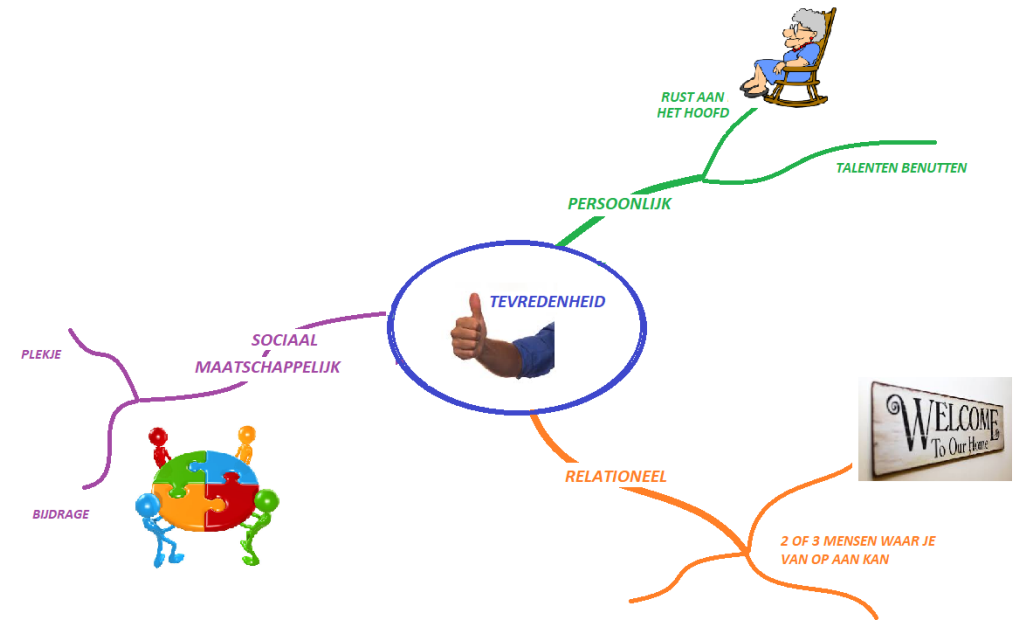
- Hoe zit het met wederzijds investeren en leiding nemen?
- Einddoel: verbondenheid met wederzijds behoud van autonomie óf die afstand die passend is
- Let op de 40/60 regel

3. Zelftranscendentie

Take aways

- Omgaan met intense wereld is de kern
  1. Zelfsturing
  2. Coöperatie
  3. Zelftranscendentie
- Focus op de drie hoofdpijlers
  - Persoonlijk
  - Relationeel
  - Sociaal maatschappelijk
- Let op de 40/60 regel

Vragen ??

**DANK U
VOOR
UW AANDACHT**

